

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 369

Únor 1987

DR. MIKULÁŠ FERJENČÍK:

FEBRUÁROVÉ ÚVAHY

Mesiac február oživuje v nás — aspoň u februárových exulantov — úvahy a myšlienky o tom, čo bolo, čo je a čo bude s nami, našou starou vlasťou a s celým slobodným svetom.

Pred 39 rokmi stali sme sa obeťou a boli sme pripravení o vlasť sovietsko-komunistickým nástupom o svetovú moc. Boli sme obeťou ľahkou a nepripravenou, hoci sme mohli a mali vedieť už dávno predtým, čo sovietsky komunizmus je a o čo sovietskym komunistom ide, akými prostriedkami a ako sa chcú toho zmocniť. Nebola to žiadna tajnosť. Dávno pred druhou svetovou vojnou sme počúvali reči našich komunistov, ako nám chcú podrezať hrdlá. Čítali sme prejavy Lenina a Marxa, v ktorých rozvádzali svoje plány a popisovali prostriedky, ktoré chcú použiť, aby zničili demokraciu a nastolili komunistickú svetovú diktatúru. My a s nami celý slobodný svet venoval málo pozornosti týmto plánom, práve tak ako venoval málo pozornosti svojho času Hitlerovmu "Mein Kampf". Videlo sa nám to absurdným, nemysliteľným. Ale splnilo a splňuje sa to. Može to byť len veľmi slabá útecha pre nás, že to postihlo a postihuje nielen nás, ale s nami aj celý svet. Príliš sme sa spoliehali na našich spojencov, na náš spravodlivý demokratický poriadok, na našich politicky a národne uvedomelých občanov, ba dokonca aj na našich komunistov, ktorým sme chceli a boli ochotní priznať ľudskejšie vlastosti než v skutočnosti mali a majú. Robili sme a bohužiaľ robíme aj dosiaľ všetko len a len zo strachu, ktorý nás ochromoval. Obávame sa o svoj blahobyt, o naše pohodlie, postavenie a majetky. Kojili sme sa naivnými nádejami, že to s nami tak zle nedopadne. Nevideli sme a nechceli sme vidieť, že Gottwald a s ním všetci ostatní sa v ničom nelíšia od tých, čo boli okolo Stalina. Ešte aj tu, po toľkých rokoch skúseností, nájdeme ľudí, ktorí sú ochotní veriť, že komunista môže zmýšľať a konať aj samostatne, ľudsky a čestne. Čím viac spomínam a premýšľam o komunistoch, ktorých som poznal a pozoroval, počnúc Stalinom (návšteva prez. Beneša v Moskve v r. 1945) až po tých drobných poslušných psičkov ako boli Duriš, Fierlinger, Čulen, Šling a pod., tým viac som presvedčený, že komunista z povolania, t.j. ten, ktorý sa hlási k tejto ideológii bez donutenia, je tvorom zbavených akýchkoľvek ľudských citov, ako je láska, milosrdenstvo, vlastenectvo, bratstvo. Je to sekta ľudí tak spracovaná, indoktrinovaná, že sú ochotní priznať sa i k vlastným omylom a činom, ktorých sa nikdy nedopustili (Slánský, Clementis, Šling a iní). Slúžia a to s presvedčením pravých sektárov zvrátnej, neľudskej ideológii, pre ktorú sú ochotní na príkaz strany mučiť a zabíjať nevinných, ba i vlastných

bratov. Niet pritom rozdielu, či ide o intelektuála, ako bol napr. Clementis, alebo o chytrého a mazaného, ako bol Slánský.

Ako však s týmito ľuďmi zaobchodiť, ako sa brániť komunizmu? Proti každej plagiácii sa nájdú prostriedky. Predovšetkým sa musíme zbaviť strachu. Nesmieme sa dať zastrášať. Zastrášený človek je už vopred stratený. Musíme mať stále na mysli s kým a s akými ľuďmi máme do činenia. Neveriť žiadnym dohodám, žiadnym sľubom, ani sladkým priateľským rečiam. V komunizme niet priateľstva, ani rodinných alebo krajanských vzťahov. Musíme byť opatrní aj pri rokovaníach s bývalými komunistami, pokiaľ sa komunistami stali z vlastnej vôle. Kto raz mohol pomáhať hrdlorezom a zbavovať ľudí všetkej ľudskej dôstojnosti, ľudských práv, od toho ťažko očakávať, že sa zase neobrátí, ak mu to niečo vynesie. Nezabúdajme, že jeden z účinných prostriedkov komunistov na opanovanie ľudí je snaha rozoštváť ich, znepriatelíť ich navzájom, katolíka proti luteránovi, Slováka proti Čechovi, robotníka proti intelektuálovi. V tomto postupe majú veľké úspechy hlavne medzi doverčivými, často až naivnými našimi krajanmi. Nečakajme od komunistov nič trvalého, žiadne výhody, žiadne služby, žiadnu milosť a žiadne zľutovanie. Keď si toto všetko uvedomíme a k tomu pridáme vlastné skúsenosti, staneme sa do značnej miery odolnými a schopnými odporu a o toto nám dnes ide, nebáť sa a odporovať.

FRANTIŠEK PALACKÝ:

POSELSTVÍ (r. 1876)

Když nyní mohu mluvit ke květu národa našeho, chci upozorniti přátele své — a všichni jsou moji přátelé, kteří pracují pro povznesení národa — na naléhavou potřebu a ta jest následující:

Máme mnoho vlastenců, kteří rádi se honosí vlastenectvím, ale nečiní ničeho ve prospěch vlasti a národa svého. Náš národ jest v nebezpečí velikém, všude obklopen nepřáteli; já však nezoufám a doufám, že národ dovede odolati všem, bude-li totiž chtít. Není dosti říci: "Já chci!", ale každý musí se přičiniti k udržení národnosti. Minulost za sebou má národ náš skvělou. Doba Husova je slavná doba, tenkrát předčil český národ duševním vzděláním všechny ostatní národy Evropy. Za to děkovat měl Karlu IV., avšak nejen jemu, ale i sobě, že užíval příležitosti ke vzdělání. Teď potřebí, abychom se vzdělávali a dle vzdělaného rozumu jednali. To jest jediná závěť, kterou bych národu svému takřka umíraje odkázal.

VESTNIK

February 1987

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Únor 1987

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

A když všichni naši vlastenci upřímně a pravou vzdělaností pracovatí budou, pak nemám strachu o naši budoucnost a o národ náš. Ten se udrží sám, dokud bude chtít, a více než jeho nepřátelé si přejí. A aby všichni synové pracovali ve prospěch vlasti rozšiřováním vědy a osvěty, to dejž Bůh!

Nepřestávám napomínati a prositi, ba zaklínati každého dobrého Čecha, aby neoddával se nečinnosti, ale vzdělával se, pracoval a přičiňoval se ze vsí síly, kudy by mohl rozšířiti a upevniti na zemi říši pravdy a spravedlnosti. — Mé poslední slovo jest srdečné a vroucí přání, aby národovci moji milí v Čechách a na Moravě, v jakémkoli postavení se octnou, nikdy nepřestávali býti věrni sobě, pravdě a spravedlnosti!

Smutné výročí smrti Jana Palacha...

Krajané doma a v exilu vzpomněli 18. výročí smrti Jana Palacha 16.—19. ledna, kdy se upálil na protest proti komunistickému režimu v Československu. Jan Palach byl 21-letý, skromný člověk, nadaný student historie na Filozofické fakultě Karlovy University v Praze.

PAMÁTKY JANA PALACHA — Leden 1969

Chladno Prahy

ohněm duší

se rozechřívá.

Vešel vrah.

Je slyšet jeho smích.

A svět se dívá,

pěští nezabuší...

Bůh není na dosah.

A padá horký sníh.

Jakže se bráníš,

sirotku malý,

národe nadějí

pošlapaných?

Chladno Prahy

se rozechřívá

živým plamenem.

Jednotou raší

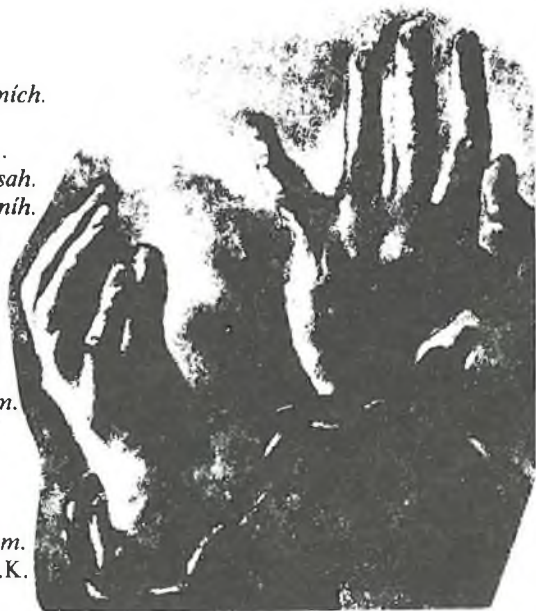
rodné lichy.

A svět se dívá

na hrot pýchy.

Nehodí kamenem.

I.J.K.

Prohlášení Československého sdružení v Kanadě k 10. výročí Charty 77

Když v březnu 1976 vešly v Československu v platnost Helsinské dohody v občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech a zákon č. 120 z 20. října 1976 se stal součástí československého právního řádu, pochopila tento akt skupina československých občanů jako otevření možnosti dialogu mezi občany státu a vládou. K dialogu přistoupila teprve poté, co si uvědomila, že pro československou vládu je podepsání Helsinské dohody jen kusem bezcenného papíru, ze kterého není nutno vyvozovat žádné změny pro obyvatele Československa. Přesto, že podepsání Helsinských dohod teoreticky slibovalo zlepšení života společnosti ve výše jmenovaných oblastech, nedošlo k žádným změnám, právě naopak, docházelo k ještě většímu vnitřnímu útlaku.

240 obyvatel Československa tedy dne 6. ledna 1977 předává československé vládě dopis, ve kterém upozorňuje na porušování podepsaných dohod a vyzývá vládu k nápravě.

Podepsaní, kteří se nazývají Chartou 77 a představují celou širokou sociální škálu československé společnosti, nepožadují jen nápravy. Vyzývají vládu k dialogu, nabízejí svou spolupráci při nápravě společnosti. Československá vláda nejen, že dopis a výzvu k dialogu ignorovala, ale začala signatáře Charty 77 a zejména její první mluvčí — Václava Havla, prof. Jana Patočku a dr. Jiřího Hájka — policejně pronásledovat. Přesto, že nátlak na signatáře, jejich rodiny a podporovatele byl enormní, počet signatářů stále rostl. S jeho narůstajícím počtem také vzrůstaly represe: protizákonné bytové prohlídky, propouštění ze zaměstnání, zatýkání, věznění, nenávistná kampaň vedená proti Chartě 77 všemi sdělovacími prostředky.

Nenarůstal však jen počet signatářů, ale také počet dokumentů, ve kterých Charta nadále upozorňuje na závažné společenské jevy: porušování lidských práv, problémy ekologické, národnostní, ekonomické, kulturní, není ani možné vypsát všechny oblasti společenského života, ke kterým se Charta 77 více než fundovaně vyjádřila. Podmínky, za kterých jsou tato, mnohdy vysoce vědecky erudovaná prohlášení vytvářena, vyvolávají údiv na tvářích západních vědců, kterým se o podobných pracovních a výzkumných podmínkách tohoto druhu ani nesní.

Charta svou neohroženou činností dosáhla mimořádné podpory západní veřejnosti a mnoha osobností na Západě i v zemích východního bloku. Spolupracuje velmi úzce s polskou Solidaritou a obránci lidských práv v ostatních zemích porobených Sovětským svazem. Je uznávána za mluvčího za Československo v Mezinárodní lize pro lidská práva při Spojených národech. Její podání jsou projedná-

Roční předplatné Věstníku — \$5

vána mezinárodnými organizaciami, a ministri a vyslanci západných štátů navštevujú její signatára a mluvčí. Charta 77 — nikoli československá vláda, jsou uznávanými mluvčími československého lidu.

Každý rok v lednu Charta 77 vyhlasuje své nové mluvčí z řad signatářů. Další tři signatáři pro daný kalendářní rok na sebe dobrovolně berou nepředstavitelnou zodpovědnost a zátěž. Mezi bývalými mluvčími vidíme jména známých umělců, vědců, novinářů, bývalých politiků, jména se světovým významem i jména, která o sobě říkají jen to, že jsou to občané, kterým osud jejich národa není lhostejný.

Přesto, že oficiálně čs. vláda Chartu ignoruje, jistě není náhodou, že záhy po vydání některých jejich dokumentů dochází k určitým pozitivním změnám v kritizované oblasti. Např. Krátce po vydání dokumentu Charty 77 k ekologii se touto situací souhrnně zabývalo zasedání vlády ČSSR. Pokud tedy v Československu dochází ke změnám k lepšímu, lze tyto změny přičíst právě vlivům dokumentů Charty 77.

Cílem Charty 77 je přimět československou vládu, aby dodržovala svou vlastní ústavu a zákony.

Naše cíle, cíle Československého sdružení v Kanadě, jsou širší: tyto zákony nejen změnit, ale z Československa znovu vybudovat demokratický stát věrný tradicím a ideálům, z nichž se v r. 1918 zrodil.

Díky chartě 77 víme, že komunistický režim si je vědom, že jeho nespravedlivosti neprojdou nepozorovány a nepovšimnuty ani doma, ani ve světě. Obránci lidských práv v ostatních zemích za Železnou oponou vděčí Chartě za pomoc, podporu a spolupráci. Díky Chartě 77 Československo znovu získalo v očích ostatních národů důstojnost. A svobodný svět jí vděčí za to, že mu ustavičně připomíná pravou tvář nebezpečí komunismu. Za to patří mluvčím a signatářům Charty 77 plným právem naše úcta, vděčnost a obdiv. Nám pak ukládá za povinnost všestranně její práci podporovat.

*J. G. Corn, F.C.A.
předseda*

Toronto, 1. ledna 1987

*Zdeněk Otruba
generální tajemník*

ING. ŠTEFAN PAPÁNEK

Som uprimne rád, že mi bola poskytnutá táto príležitosť povedieť niečo o mužovi, ktorého aj svetová verejnosť považovala a považuje za osobu po Masarykovi najvplyvnejšiu v českom vývoji pred prvou svetovou vojnou i v československom živote za prvej Československej republiky. Ba, ak mi dovoľíte, dovolať sa svedectva novin na svete najvýznamnejších londýnských Times, tak možno o Švehlovi povedať, že mal ešte väčší vplyv na vytráraní politických pomerov v republike ako Masaryk. Ale o tom by bolo zbytočne ďalej diskutovať, kto z nich, či Masaryk alebo Švehla pracoval na konsolidácii mladej republiky viac. Historickým faktom zostáva, že Masaryk a Švehla tvoria nerozlučnú dvojicu, ktorá sa zaslúžila o konsolidovaný politický vývoj v republike, o upevnenie základov našej mladej humanitnej demokracie. Závažnejšia je otázka: ako sa to stalo, že český sedliak z Hostivaře bol spolu s filozofom svetového mena T. Masarykom spoluvorcom nášho demokratického zriadenia, nášho demokratického poriadku.

V pátraní odpovede na túto základnú otázku nebudem Vás unúvať životopisnými údajmi zo života Antonína

Švehlu. Nebudem sa dovolávať ani jeho stranícko-politickej práce. Ponechám stranou jeho dielo, zakladateľa najväčšej demokratickej strany v prvej republike. Chcem hovoriť len o Švehlovi ako štátnikovi, ako ideológovi československej demokracie, ako príkladnom vlastencovi, ktorý bránil čo patrilo národu, ale ktorý bol zároveň tolerantný k národom a národnostiam iným, najmä k spoluobčanom nemeckej národnosti, ale o tom neskoršie viac.

A tak si kladiem otázku: v čom spočívala váha Antonína Švehlu v našom štátnom živote? Z čoho ju možno odvodiť?

Keď hľadáme odpoveď na tieto otázky, bolo by nesprávne a historicky nemožné hľadať alebo odvodzovať jeho význam od toho faktu, že Švehla bol predsedom najväčšej politickej strany. Odpoveď je asi v tomto: ak právom považujeme Masaryka za ideológa našej humanitnej demokracie, tak takým istým právom máme považovať Antonína Švehlu za autora nášho demokratického vládneho mechanizmu-ústrojenstva, autora špecificky československého systému, ktorý môžeme právom nazvať systémom demokratickej koalície. Teda systému, ktorý pre správu verejných národných a štátnych vecí vytvoril: úrad prezidenta republiky, národné zhromaždenie o dvoch komorách — poslaneckej snemovne a senátu, koalícnej vlády, zemského či krajinského zriadenia a ďalších nižších zložiek verejnej správy. Na vytvorení tohoto všetkého mal Antonín Švehla najväčší podiel.

Zastavím sa u výrazu koalícia. Ten môžeme právom označiť za typický znak našej demokracie, ktorý sa v iných demokratických krajinách buď vôbec neobjavil, nevyskytol, alebo sa nepraktizoval tak dosledne a neosvedčil sa tak ako u nás. Švehla bol obdivovateľom britského systému demokracie, britského parlamentarizmu. Ale v britskom systéme sa koaličná vláda nevyskytuje len v časoch mimoriadneho ohrozenia. Keď boli normálne časy, tak Veľká Británia mala vždy vládu jednej strany, strany väčšinovej. Ale v normálnych pomeroch aj keď jedna strana nedosiahla absolútnu väčšinu v parlamente, tak Britovia radšej volili vládu menšinovú ako vládu koaličnú. Podobne tomu bolo napríklad v Spojených štátoch a v škandinávskych štátoch. V modernej histórii napríklad vieme, že pred pár rokmi, keď vo Švédsku nedosiahla sociálne-demokratická strana väčšinu v parlamente, tak strany stredu — liberáli, konzervatívi a agrárnici vytvorili koaličnú vládu, ale tá sa skoro rozpadla lebo vo Švédsku tiež nie je tradícia okolo koaličných vlád. A takýto systém väčšinovej strany sa pestuje napríklad v Rakúsku.

Švehla však dobre vedel, že počiatky politických českých dejín začali stranícko-politickým pluralizmom, že sa hneď vytvorilo niekoľko strán a keď potom v slobodnom štáte bolo treba vytvoriť vládu, tak to nebolo možno urobiť nijako ináč ako spoluprácou niekoľkých strán vo vláde, teda koalíciou.

Z toho vyplýva aj Švehlova predstava o význame politických strán. V rozhovore s Karlom Čapkom sa Švehla o tom vyjadril neobyčajne výrazne a plasticky. Bolo totiž jedno obdobie u nás, keď sa všeobecne hromžilo na politické strany, vytýkalo sa, že máme veľa zbytočných strán. Nikto však neprišiel s receptom ako sa toho zbaviť, lebo demokracia tiež nemože dobre pracovať, keď politická voľa a predstava občanov sa rozplynie do nespočetného počtu strán. Ale Švehla na rozdiel od iných nehromžil na politické strany. Čapkovi povedal: "dať hlavy dohromady, tak to že by znamenalo najprv prekonať naše straníctvo? Vy ste tiež

jeden z tých intelektuálov, ktorí kážu o slobode a demokracii a pritom by chceli vyhodit' strany. Ako si teda predstavujete tú demokraciu? Odstrániť strany, to je práve zásada diktatúr, ale demokracia znamená strany, znamená, že ľudia majú právo na rozne záujmy a ideály a že sa majú dohodnúť. Strany znamená kontrolu. A Švehla pokračoval: Poviem Vám, já mam všetky strany rád, bez ohľadu na to či sú v koalícii alebo v opozícii... Dobrá opozícia, to je rovnako dôležitá záruka demokracie ako dobrá vládna väčšina. Švehla tu mal na mysli tú britskú parlamentnú demokraciu, ktorá vytvorila úrad predsedu opozície a ho finančne vydržiava. Šrámek to vypovedal, dohodli sme sa, že sa dohodneme, ale Švehla to dosledne realizoval a staral sa o to, aby to platilo lebo v Československu sa ináč vládnuť nedalo. A za túto koalícnosť demokratického systému sme neboli vo svete odsudzovaní, lež naopak obdivovaní. Stojí za zmienku aj Švehlova predstava o agrárnej strane. On nechcel stranu výslovne stavovskú. On chcel stranu vidieckého ľudu, celého obyvateľstva na vidieku, ktoré žije z pody, chcel stranu, v ktorej by mala miesto aj agrárna inteligencia. Chcel stranu ľudovú. A proti jeho predstave boli dva pokusy vytvorit' stranu stavovskú, stranu silného poľnohospodára, stranu statkárov. Ale nepodarilo sa to, lebo Švehlova predstava bola správna a demokratická. (Pokračovanie)

Resoluce v Kongresu k desátému výročiu Charty 77

V lednu 1987 se předsedou Helsinské Komise amerického kongresu stal poslanec Steny Hoyer (dosavadní místopředseda), který dne 6. ledna 1987 předložil kongresu ke schválení resoluci k 10. výročí Charty 77. Jeho projev a text resoluce přinášíme níže. —afa—

Statement of Congressman Steny Hoyer on the occasion of the tenth anniversary of Charter 77 in Czechoslovakia

Mr. Speaker, what we often take for granted here in the United States becomes an act of courage in many nations. And so it was ten years ago, when some 250 Czechoslovak citizens issued the Charter 77 manifesto, a declaration of their commitment to defend human rights in their country.

On that day, a brave coalition of Charter 77 signatories announced, "everyone bears his share of responsibility... for the observance of legally enshrined agreements, binding upon all citizens as well as upon governments."

However, Mr. Speaker, when the Chartists attempted to present the document to the Czechoslovak government officials, some were arrested and imprisoned.

Charter signatories have suffered imprisonment, interrogation, and increasing harassment. But alone in Eastern Europe, Charter 77 has operated without interruption for ten years. During those years, the group affirmed that they were not interested in setting up a group in opposition to the government. Nor did they seek to advance any set of dogmas. Rather, they sought to create a mechanism for constructive dialogue between a state and its citizens.

That dialogue was expanded to include interlocutors in the East and in the West, and in so doing the Chartists captured the imagination of independent-minded groups in Eastern Europe. The reasoned voice and carefully celebrated

arguments of the Chartists have found a sympathetic audience in other parts of Europe. That message is that peace and human rights are inseparable.

In the "Prague Spring" of May 1985, Charter 77 articulated the common East European aspiration of overcoming the division of Europe. The solution it presented was not to redraw the borders of Europe, but rather make such redrawing unnecessary: "The freedom and dignity of individual citizens are they key to the freedom and self-determination of nations. And only sovereign nations can transform Europe into a community of equal partners which would not pose the threat of a global nuclear war, but instead, serve as a example of real peaceful coexistence."

That appeal is even more relevant today as we start the new year. It is an appeal based upon the common aspirations of those nations that pledged eleven years ago at Helsinki, Finland to lower the boundaries that divide Europe. It is an appeal to all the representatives of those nations who are meeting in Vienna to aspire to those principles which guide relations between states and their citizens. Respect for human rights and fundamental freedoms lies at the core of true peace.

So today, Mr. Speaker, I am introducing a resolution to commend the Charter 77 human rights citizens initiative on the tenth anniversary of its establishment, and for its contributions to the achievements of the aims of the Helsinki Final Act.

Mr. Speaker, the emergence of an independent front, such as Charter 77, in Eastern Europe deserves our attention and our hopes. Ten years after the birth of Charter 77, the quiet, relentless push for dialogue has found partners — in like-minded movements throughout Eastern Europe. I urge my colleagues to join me in strong support of this resolution and recognition of these outstanding and courageous individuals.

K uctění památky prof. K. B. Jiráka

Karel Boleslav Jirák se narodil 28. ledna 1891 v Praze. Po studiu skladby u Jos. B. Foerstera a Vítězslava Nováka stává se nejdříve korepeticem, později kapelníkem u Hamburské opery v Německu, nakonec profesorem skladby na Pražské konservatoři. Od r. 1929 až 1945 byl ředitelem hudebních programů československého rozhlasu a šéfem rozhlasového orchestru v Praze. Jako hostující dirigent řídil orchestry v Anglii, ve Francii, v Belgii, Holandsku, Rakousku, Finsku, Jugoslávii i v předválečném Rusku.

Kromě šesti symfonií, Symfonických variací a rozsáhlého Requiem pro soli, sbor a orchestr, napsal Jirák sedm smyčcových kvartetů, sonáty, komorní hudbu, písně a sbory.

Mistr Jirák sestavil teoretickou učebnici o hudebních formách, podle níž se dlouho učilo na hudebních konservatořích. Vedle toho vyšly tiskem jeho monografie o Mozartovi, Fibichovi a Janu Heřmanovi.

V roce 1947 odjel na pozvání Rooseveltovy University v Chicagu do Spojených států, kde pak působil až do své smrti.

Z českých skladatelů, žáků Jirákových lze jmenovat Išu Krejčího, Jaroslava Ježka, Miloslava Kabeláče a Klementa Slavického. Z mladších let je to Jeronym Zajíček, působící dnes mezi námi v Chicagu. Jirák zemřel v Chicagu dne 30. ledna 1972.

XXXVI. Representační ples Československé národní rady americké — oblast Chicago

Letošní XXXVI. repesentační ples oblastního chicagského výboru Československé národní rady americké zůstává pro nás krásnou vzpomínkou, kterou jsme si odnášeli i ze všech plesů předcházejících.

Vzpomínkou nejen na nezapomenutelný večer, ale i na hlavní důvod, proč tuto významnou společenskou událost našeho zdejšího krajanského života pořádáme. Výstižně jej ve svém uvítání zdůraznila neúnavná a obětavá pracovnice, předsedkyně plesu ses. Vlasta Vrázová.

Na našem plesu se scházíme staří známí zblízka i zdáli, staří i mladí; ti jejichž předkové se přistěhovali do Chicaga před sto lety, i ti, kteří přišli mezi nás nedávno. Scházíme se, abychom v přátelské zábavě prožili tento slavnostní večer, ale zároveň, abychom si připomněli závazek k našim národním tradicím a udrželi je živé pro budoucnost.

Vzpomínáme na minulost, ale myslíme na budoucnost! Víme, že Češi a Slováci přispěli mnohými dary evropské civilizaci a kultuře. V pohnutých dobách našich dějin se vždy vyskytli odvážní jednotlivci, duchovní vůdcové národa, kteří dokázali, že národ nejen přežil, ale byl i schopen dosáhnout vyšších cílů a větších úspěchů.

A tak tomu je i dnes. Češi a Slováci nevyunikají jen na tenisových kurtech, na jevištích světových oper a na pódiu koncertních sálů. Doma máme odvážné a uvědomělé jedince, obhájce základních lidských práv a svobody. Českému básníkovi Jaroslavu Seifertovi byla v roce 1984 udělena Nobelova cena za literaturu a v listopadu loňského roku spisovatel Václavu Havlovi významná cena "Erasmus" za usilovný a cílevědomý boj za vítězství pravdy.

Spojení s nimi v duchu zůstáváme i my zde věrní našim národním tradicím. Na našem významném slavnostním večeru se scházíme, abychom načerpali radost a posilu pro příští naši společnou národní práci.

Uvedení debutantek a vystoupení taneční skupiny Beseda/Domov je potvrzením naší snahy udržet národní vědomí a hrdost i u mladých zdejších našich generací. Toto naše úsilí také zdůrazňuje plesová vzpomínková knížka.

Naše mladistvé letošní debutantky: Barbara Biman, Barbara Bzdušek, Martina Bílá a Dana Vedral se dvěma debutantkami z předešlých plesů: Holly a Barbarou Ruska a se svými tanečníky: Erichem Krzyvonem, James P. Heintzem, Charles Klappem, William A. Ruskou, John a Petrem Škachem s půvabem předvedli Fléglovu polonézu v choreografii Jana B. Uhlíře a Zdeňky Židlické. Naši věrní Master a Mistress of ceremonies — Denis a Mary Ann Sadílek — představili svým jemným způsobem letošní debutantky přítomné společnosti. Manželé Sadílkovi uvedli též velmi zdařilé vystoupení taneční krojované skupiny Beseda/Domov, na které se přítomní již předem těšili. Tanečnice: Alice Halva, Jean Hrubý, Veronika Trousil, Blanche a Dana Vedralovy; tanečníci: Charles Klapp, John a Peter Škach, Jan B. Uhlíř a Zbyněk Židlický — v choreografii Jana B. Uhlíře předvedli básno valašských tanců. Za svou lásku k našim národním tancům a jejich osobité, živé provedení, sklídili zasloužilý dlouhotrvající potlesk, k němuž se i my připojujeme.

"Bill Scott orchestra" — proslulá nejen ze svých vystoupení při významných společenských událostech chicagské oblasti, ale i z vystoupení při pořádání debutantských plesů v různých státech Ameriky, zpříjemňovala večer vkusně volenou hudbou, při které se všem dobře tančilo.

Historické texty plesové knížky sepsala ses. Vlasta Vrázová a graficky ji vkusně vyzdobil Milan Košar.

Plesu byl přítomen Mr. Andy Guthril, vedoucí chicagského studia "Voice of America". Reportáž, kterou na ples natočil, byla vysílána do Československa.

Upřímně děkujeme především předsedkyně plesu ses. Vlastě Vrázové a členům plesového výboru: Antony J. Jandáčkovi ml., Olze Kovařové, Barbaře Ruska, Františce Uhlířové, Janu Uhlířovi, Václavu Ženiškovi, úředníci naší kanceláře Margii Sprtel a všem ostatním členům odboček a dobrovolným pracovníkům, kteří se jakýmkoliv způsobem zasloužili o to, že náš XXXVI. repesentační ples se stal opět významnou společenskou událostí naší zdejší krajanské větve.

Těšíme se, že se opět všichni shledáme příštího roku na našem XXXVII. repesentačním plesu.

Za tiskový odbor oblastního výboru ČSNRA — F.U.

Z chicagské oblasti

VEČER ODBOČKY 28. ŘÍJNA ČSNRA NA UKONČENÍ TENISOVÉ SEZÓNY SE VYDAŘIL

Třináctka nemusí být vždy nešťastná. Důkazem toho byl večer 13. prosince 1986, kdy ve společenské místnosti restaurace "Café Europe" se konal večírek spojený s rozdělením cen vítězům tenisové soutěže odbočky 28. říjen pod záštitou "Mid-America Federal Savings" v Ciceru.

Na vkusnou pozvánku vyzdobenou kresbami Sávy Rokniče se přihlásilo 47 osob. Celková návštěva přesáhla číslici 50.

Po chutné večeri přivítal obřadník Ota Karásek přítomné, jmenovitě naše hosty: předsedu ČSNRA pana Dr. L. Rozbořila s chotí, vice-presidentku Mid-America Federal Savings v Ciceru paní Vlastu Snebergerovou s manželem a členy trampské osady "Dálava" v Chicagu, kteří se ochotně uvolili zpestřit náš večer písničkami z jejich bohatého výběru. Zpívali a hráli Edvard Vedral s kytarou, Ota Beyl s mandolinou, Karel Halva s banjem, Zdeněk Pelc s kytarou a Bobina Pelcová.

Úřadující místopředsedkyně odbočky paní Rozina Nehasilová projevila radost z velké účasti zvláště mladších generací jak na soutěži, tak i na večírku. Je vidět, že ponecháme-li stranou politické, náboženské i jiné rozdíly, můžeme všichni spolupracovat na společných zájmech.

Předseda ČSNRA Dr. Leopold Rozbořil se ve svém projevu vrátil vzpomínkami do svých mladších let, kdy byl též úspěšným sportovcem. Byl mistrem Hané ve stolním tenise a jedním z nejlepších vysokoškolačků u nás v tomto sportu. Úspěšný byl i v tenise. Dále seznámil přítomné s účelem a činností ČSNRA v poslední době účastí Dr. V. Chalupy a Dr. F. Schwarzenberga na poradách o lidských právech ve Vídni.

Paní Vlasta Snebergerová děkovala za pozvání na tento večer a omluvila pana Hugo Korandu, čestného předsedu Mid-America Federal Savings, který by býval rád přišel, ale byl vázán jinými povinnostmi. Přislíbila, že i příštím rokem mohou pořadatelé tenisové soutěže počítati s podporou

Mid-America Federal Savings. Zde je nutno připomenout, že všichni účastníci večera obdrželi kapesní kalendář na rok 1987, plnicí pero a zápalky, dar Mid-America Federal Savings v Ciceru.

Po těchto uvítacích proslovech zaspívali členové tramské osady "Dálava" několik písní, známých i neznámých a účastníci se příležitostně připojili. Tak nám to připomnělo domov, když jsme o nedělich jezdili na soutěže v odbíjené do různých osad a u táboráků se zpívalo pozdě do noci.

Následovalo rozdělení pěkných cen vítězům tenisové soutěže:

V dámské čtyřhře: J. Karásková st., J. Karásková ml.

Ve smíšené čtyřhře: T. Pařenicová, A. Gadas.

V dámské dvouhře: T. Pařenicová.

Všichni tito vítězové se vzdali svých cen ve prospěch fondu na soutěž příštího roku a paní R. Nehasilová jim předala děkovné dopisy.

Rudolfovi Svobodovi paní Vlasta Sneidergerová.

I. ceny v pánské čtyřhře předal A. Horáčkovi a V. Nechlebovi Dr. Leopold Rozbořil.

I. cenu v pánské dvouhře předala pí. R. Nehasilová O. Karáskovi v zastoupení za nepřítomného vítěze Pavla Tulačku, který se nemohl uvolnit ze svého zaměstnání.

Po udělení cen členové osady "Dálava" rozezpívali přítomné dalšími písníčkami.

Po dobu celého večera natáčel Pavel Vaněček barevný film a po společném zpěvu nám předvedl záběry jak z tenisové soutěže, tak i z právě konaného večírku. Promítání se neobešlo bez šťavnatých poznámek ke zlosti postižených a veselí všech ostatních. Na barevné obrazovce jsme totiž viděli nejen zásahy, za které by se nemusela stydět ani Navrátilová nebo Lendl, ale i baletní pohyby připomínající Makarovou a Baryšnikova. Pavel je zřejmě zkušený filmař, obrazy byly překrásné jak záběry tak i barvami. Škoda jen, že jsme neměli větší obrazovku.

Na závěr večera připomněl Ota Karásek, že zde v Chicagu se můžeme kromě sportu vyžít i kulturně. Máme zde odbočku Společnosti pro vědy a umění, jejíž činnost jest velice pestrá a literatura, kterou členové společnosti dostávají — ať jsou to "Proměny" nebo "Kosmas" se čte s velkým zájmem.

Večírek pak ukončila paní Rozina Nehasilová poděkováním všem přítomným za hojnou návštěvu hráčkám a hráčům na soutěži, Mid-America Federal Savings za záštitu, členům tramské osady "Dálava" za obohacení programu tramskými písněmi a Pavlovi Vaněčkovi za překrásné zvukové filmy, které odbočka uchová ve svém archivu. Na konec přála všem bohatého Ježíška a pohodu v novém roce.

Na přípravných pracích jak tenisové soutěže, tak i večírku s předáváním cen vítězům se podíleli Rozina Nehasilová, Joseph Bárta, Richard Pur a Ota Karásek. *Zpravodaj*

Z chicagské oblasti

ODBOČKA 28. ŘÍJEN

Odbočka 28. říjen ČSNRA pořádala 12. ledna 1987 výroční schůzi v budově Mid America Savings & Loan v Ciceru, Ill. Jednání bylo rozděleno na dvě části. V první polovině byly projednány organizační záležitosti a podána zpráva o činnosti v Odbočce v r. 1986, kde bylo vzpomenuo pořádání filmového večera, na kterém byly promítnuty čtyři

krátké filmy: Od Mnichova k Moskvě, dva cestovní filmy pojednávající o krásách Švýcarska (Pastrial & Glacier Express) a poučný film berwynského fire dpt. Jak se zachovat hrozí-li tornádo. Jako další podnik byl "tenisový turnaj" pořádaný 6. září 1986 na dvorcích Morton West High School v Berwynu, jehož se zúčastnilo 33 hráčů. Turnaj se konal pod záštitou Mid America Savings & Loan v Ciceru, Ill. Za účelem rozdělení cen vítězům byl Odbočkou uspořádán 13. prosince 1986 večírek v restauraci "Café Europe" v Ciceru, který se ke spokojenosti všech účastníků plně vydařil.

V druhé části schůze byly provedeny volby nového předsednictva pro rok 1987. Předsedou byla zvolena Rozina Nehasilová, I. místopředsdou John Richard, jednatelem-zapisovatelem Joseph Bárta, pokladníkem Richard Půr, kontrolory knih Anastazie Bártová a Viktor Novotný. Do výboru byli zvoleni: Joseph Man, Viktor Novotný, Jana a Otto Karásek, Božena Riedlová, Božena a Jaromír Veis. Delegáty do Českých Svobodomyšlných škol byli zvoleni Joseph Bárta a Božena Veisová, delegáty do České Útulny jsou Jana Karásková a Božena Riedlová.

Celá schůze proběhla v přátelském porozumění. Na ukončení předsedkyně R. Nehasilová poděkovala všem přítomným za účast a důvěru a požádala je o spolupráci v zájmu udržení krajského života v Americe. *J.B.*

Krajský výbor, Cleveland

VÝROČNÍ ZPRÁVA KRAJANSKÉHO VÝBORU ZA ROK 1986

Leden: Valná hromada Krajského výboru se konala 10. ledna 1986. Zvoleni byli: Dr. Miroslav Poseděl předseda, Miloslava Hyvnarová a Josef Kobylák místopředsdové, Přemek Kocián tajemník, Milada Vorizová pokladní, Václav Hesoun zapisovatel a archivář. Revisoři účtů: Rudolf Peřina a Ludvík Rychtera. Členové výboru: Jan Sobota, Václav Hyvnar, Ludvík Rychtera, Dr. Stanislav Pechan. Dále bylo odhlasováno udělení čestného členství K. V. br. Ralphu Perkovi, dlouholetému místopředsdovi Krajského výboru.

Únor: 14. února bylo jednáno o svízelné situaci nově přicházejících čs. uprchlíků ve Švýcarsku, kteří nemohou dostat právo asyly. Senátor Glenn odpověděl na naše prohlášení k 28. říjnu minulého roku. Dále byly zaslány dopisy ohlasky poslancům a senátorům ve prospěch finanční podpory nicaragujským bojovníkům za svobodu.

Březen: 14. března byli zvoleni delegáti na dubnový sjezd ČSNRA: Dr. Miroslav Poseděl a Miloslava Hyvnarová. Náhradníci: Dagmar Posedělová, Jiří Plácek, Květa Šimůnková. Dále bylo schváleno rozeslat na 200 dopisů členům a přátelům Krajského výboru s petičními podpisovými archy ve prospěch udělování asyly čs. uprchlíkům ve Švýcarsku.

Duben: V tomto měsíci došly dopisy od poslanců Feighana, Eckerta a Oakarové, ve kterých se snaží vysvětlit proč hlasovali proti podpoře nicaragujských bojovníků za svobodu.

Prosíme oznamte včas
změnu adresy

Květen: 9. května, po vyřízení běžných záležitostí, byla oslava svátku matek, kterou řídil br. Přemek Kocián. Účinkovali ses. Julia Podzimková, br. Jiří Placek, br. Ludvík Rychtera a br. Přemek Kocián. 17. května se konala přednáška Jiřího Hochmana z Ohio State University v Columbus.

Červen: 13. června referovali naši delegáti ze sjezdu ČSNRA, konané v dubnu. Pak následovala oslava blížících se osmdesátých narozenin br. Ludvíka Rychtery, při níž oslavence pozdravili zástupci mnohých krajských složek a poděkovali mu za jeho národní práci.

Září—Říjen: Záříjová a říjnová schůze byly věnovány přípravám 28. října. V sobotu, dne 25. října se konala oslava 68. výročí čs. samostatnosti. Promluvili Dr. Miroslav Poseděl a slavnostní řečník Dr. Vlastislav Chalupa z Chicaga. Sólově vystoupil Stanislav Kotyza, známý barotyn z New Yorku. Recitovali: Dagmar Posedělová, Jarka Hynčíková, Dagmar Javůrková, Jiří Placek, Ladislav Lepík a Přemek Kocián.

Listopad: 14. listopadu byly odhlasovány a zaslány dary čs. uprchlíkům v Itálii, Německu a Rakousku. (Dary činily \$1,500.)

Prosinec: 12. prosince, po projednání běžných záležitostí, jsme zakončili rok 1986 vánočním programem připraveným Přemkem Kociánem, při němž dále účinkovali: mladý Robert Šmíd, který recitoval slovenskou básničku, Jarka Hynčíková recitovala báseň od Antonína Sovy. Br. Ludvík Rychtera promluvil o významu a smyslu vánoc a pak řídil zpěv našich koled.

Ke konci výroční zprávy je třeba dodat, že při každé schůzi podávají zástupci organizací a spolků, v Krajském výboru zúčastněných, zprávy o jejich činnosti. Krajský výbor spolusponzoroval řadu podniků, jako na př. Ples Čechů a Slováků, Svatováclavskou oslavu, Večer ve starých Čechách (ve prospěch Holy Family Cancer Home).

Zapsal: *Přemek Kocián, tajemník Krajského výboru*

Z oblastí Michigan

NÁŠ KALENDÁŘ V LEDNU A ÚNORU

29. a 30. ledna 1987 se pořádá koncert Československé filharmonie ve Ford Auditorium, Detroit. Vstupenky s 50% slevou je možno obdržet na adrese: Walter Cortis, 36744 Sherwood, Livonia, MI 48154, telefon 464-8861.

8. února 1987: Oblastní výbor Československé národní rady americké v Michiganu uvedl v rámci kulturních pořadů "Pražská kavárna" československý film "O slavnosti a hostech". Film byl natočen v roce 1966 a ihned po uvedení do kin byl zakázán osobním zákrokem tehdejšího presidenta Antonína Novotného. Krátce byl opět promítán v roce 1968, avšak byl znovu stažen z programu po sovětské okupaci. Ve filmu, který je alegorickou parodií na totalitní režim vystupují: Ivan Vyskočil, Jan Klusák, Jiří Němec, Evald Schorm a další. Režie: Jan Němec, scénář: Jan Němec a Ster Krumbachová, kamera: Jaromír Sofr. Jeden z herců, Evald Schorm, který je též filmovým režisérem hostoval nedávno v Detroitu na pozvání Hillberry Theater, Wayne State University. Před filmem byla uvedena groteska Stanleya Laurela a Olivera Hardyho "Hrací skříňka". Oba filmy byly promítány v Clubhouse of the Glens of Bloomfield, 7480 Bingham Road, Birmingham.

Waldemar Matuška v USA

Waldemar Matuška je jeden z nejúspěšnějších československých zpěváků za posledních 25 let. Nazpíval asi 30 LP desek, hrál v mnoha filmech, hostoval i v Národním divadle. Vystupoval v pařížské Olympii, v londýnském "Albert Hall" a mnoha dalších zemích.

V posledních letech zpíval se svou ženou Olgou hlavně hudbu country. 4x byli pozváni do Nashville, TN na Fan Fair, international show a vystupovali i v nové Grand Ole Opry. Jsou též členy CMA.

V srpnu minulého roku (86) požádali o politický asyl v USA, protože neměli v Československu uměleckou svobodu.

Jako dík svým krajanům za vřelé přijetí v USA a za milé povzbudivé dopisy od krajanů všech věkových vrstev ze všech končin svobodného světa, vydává svou 1. LP desku v USA.

Jsou na ní lidové a národní písně z Čech, Moravy a Slovenska.

Kdo z vás má o tuto desku zájem, může si ji objednat. Adresa: DE-MAR, P.O. Box 8596, Madeira Beach, FL 33738.

Dary In Memoriam

K prvnímu výročí úmrtí své maminky,
paní Anny Šalanské, věnují Marie Langová
a dr. Bedřich Kent, CA na činnost ČSNRA \$ 50.00

Dary na činnost ČSNRA

Bohemian Woman's Civic Club, IL	\$ 50.00
Mr. & Mrs. Antonín Čech, MI	25.00
Mr. Frank Fencel (to recognize the Slavic deities), IL	25.00
Mr. & Mrs. Henry Kovar, IL	20.00
Mr. & Mrs. Frank Minarik, IL	22.00
Sokol Town of Lake, IL	10.00

Členské příspěvky a dary odboček

Chapter 28. říjen, IL	\$282.00
-----------------------	----------

V rámci nálepkové akce ČSNRA

Dr. & Mrs. Marko Belej, MI	\$100.00
Mrs. Carol Ceithaml, IL	25.00
Mr. & Mrs. Paul Hahn, WI	25.00
National Council of Women of Free Czechoslovakia, NJ	25.00

— SPECTRUM —

WCEV 1450 AM

Poslouchejte nový, pestrý čs. pořad SPECTRUM
každé úterý v 8.05 P.M.—8:30 P.M. na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

PANORAMA — Historické podání o Češích a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$7.00 včetně poštovného. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA

2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

FIRST CLASS MAIL

436